

Vurderingsverktøy for barnehagene i Tromsø kommune

Vedtatt i oppvekstkomiteen i møte 22.03.04, sak 16/04

Rådmannen
Tromsø kommune

Pedagogisk utviklingsstøtte

Vurderingsverktøy for barnehager og skoler i Tromsø kommune.

Bakgrunn, mål og hensikt

Gjennom forskrifter er kommunen pålagt å se til at det foregår skolebasert vurdering ved de enkelte skoler.

Forskrift for grunnskolen § 2-1:

”Skolen skal jamnleg vurdere i kva grad organiseringa og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei mål som er fastsette i den generelle delen av læreplanen og i dei enkelte læreplanane for fag. Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føresetnadene”.

Tromsø kommune har ikke hatt noen plan for skolevurdering hvor det systematisk er kartlagt og vurdert i hvor stor grad opplæring og virksomhet i skolen samsvarer med mål og prinsipp i læreplanen og som ledd i utvikling av skolen.

Med bakgrunn i dette igangsatte Tromsø kommune høsten 2002 et prosjekt for utarbeiding av et vurderingsopplegg for kartlegging av kvalitet i skolen. Rådmannen valgte å se barnehager, skolefritidsordninger (SFO) og skoler i sammenheng. Dette fordi sammensetningen av veiledere på Pedagogisk utviklingsstøtte (PUST) gir Tromsø kommune en unik sjanse til å benytte kompetanse fra de ulike sektorene til et samarbeid på tvers av sektorenes egenart, men først og fremst fordi også SFO og barnehagesektoren har behov for et vurderingsopplegg.

Forskrifter for grunnskolen vedrørende skolebasert vurdering nevner ikke SFO som eget felt for vurdering. Rammeplan for barnehager setter opp vurdering som en sentral prosess både i daglig og langsiktig arbeid i barnehagen. I et eget kapittel definerer rammeplanen planmessig vurdering, og vektlegger observasjon og dokumentasjon som en viktig del av vurderingsgrunnlaget. Videre krever rammeplanen at et konkret opplegg for vurdering må inngå som en del av barnehagens årsplan.

Målet med all vurdering er utvikling og forbedring på den enkelte barnehage og skole, dessuten å informere om tilstand og status på visse områder. Vurdering i en eller annen form er en del av det daglige arbeidet både i barnehager og skoler og på andre arbeidsplasser. Både barnesamtaler, elevvurdering og barnehagebasert/skolebasert vurdering skal bidra til å øke kvaliteten på barnas/elevenes læring i lys av rammeplan og læreplanene - og utvikle barnehagene og skolene som læringssted.

Hensikten med vurderingsverktøyet er å utvikle best mulig lærings- og oppvekstmiljø for barn og unge, samt at det kan inngå som en del av barnehagens og skolens plattform for systematisk utviklingsarbeid med hensyn til årsplan og handlingsplan.

Barnehagebasert/skolebasert vurdering og ekstern vurdering

Barnehagebasert/skolebasert vurdering er det samme som intern vurdering. Dette er også i samsvar med begrepsbruken i Opplæringsloven. Barnehagebasert/skolebasert vurdering og ekstern vurdering bør sees i sammenheng, men det er hensiktsmessig å skille mellom begrepene og definere virkeområdene. Ekstern vurdering kan foregå på forskjellige måter. Det

kan for eksempel dreie seg om en mer omfattende vurdering og analyse innenfor enkelte områder, som lesing og skriving. Den eksterne vurderingen kan utføres av vurderingsteam i regi av PUST, eventuelt med bistand fra fagmiljøer eller andre eksterne.

Vurderingsarbeidet skal være systematisk og være en integrert del av planstrukturen i Tromsø kommunes barnehager og skoler. På den enkelte barnehage/skole vil både barn, elever og foreldre, personale og ledelse og samarbeidspartnere utenfor barnehagen/skolen delta i vurderingsarbeidet.

Åpenhet og oppfølging

Barnehager og skoler i Tromsø kommune er egne resultatenheter. Den enkelte barnehage/skole har behov for systemer/verktøy som kan gi relevant kunnskap om virksomheten, gi informasjon til brukerne om tilstand og status, og gi Rådmannen informasjon om den enkelte virksomhets resultater i forhold til barnas læring og utvikling. Det skal være åpenhet om resultatene, og disse skal følges opp både i den enkelte virksomhet og av den sentrale administrasjonen.

Presentasjon av vurderingsverktøyet

PUST har i løpet av 2003 utviklet et kriteriebasert vurderingsverktøy. Det er utviklet på bakgrunn av "Kvalitetsbarometeret for Osloskolen" og i samarbeid med referansegrupper bestående av styрere og skoleledere. Det ble vedtatt i Oppvekstkomiteen på møte 22.03.04 under sak 16/04, etter høring hos fagforeninger, barnehager og skole. Verktøyet er klart til å tas i bruk, og nødvendige revisjoner vil bli foretatt etter hvert som vi får erfaringer med hvordan det fungerer i praksis.

Hovedområder og kriterier

Vurderingsverktøyet består av hovedområder, fokusområder, temaer og kriterier.

Felles hovedområder for vurdering av barnehage og skole:

- Verdiplattform
- Rammefaktorer
- Ledelse og kvalitetsutvikling

Følgende hovedområde er spesielt for barnehage:

- Barnas læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter.

Følgende hovedområder er spesielle for skole:

- Elevenes læringsutbytte og læringsresultat
- Undervisning og læringsprosess
- Oppfølging av elevene

Følgende hovedområde er spesielt for SFO:

- Barnas læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter.

Hvert hovedområde består av fokusområder, temaer og kriterier. Fokusområder og temaer kan vurderes på fire nivåer. Kriteriene er beskrevet bare på nivå 4 og nivå 2, blant annet for å gi nødvendig rom for refleksjon og egne vurderinger.

De fire nivåene har følgende kjennetegn:

- Nivå 4: Hovedsaklig sterke sider
- Nivå 3: Flere sterke enn svake sider
- Nivå 2: Flere svake enn sterke sider
- Nivå 1: Hovedsakelig svake sider

I utviklingen av vurderingsverktøyet er det lagt vekt på struktur og sammenheng. Det er derfor viktig å sammenholde vurderingen av temaer med vurderingen av fokusområde.

Kriteriene er forsøkt utformet med vekt på det kvalitative aspektet. Dette er gjort fordi de kvalitative vurderingene er viktige som et supplement til kvantitativ informasjon.

Noen av kriteriene er presist beskrevet, andre gir mer rom for tolking. Det blir viktig for brukerne av vurderingsverktøyet å finne fram til en felles forståelse av de begrepene som brukes. Eksempelvis vil en definisjon av hva som ligger i begrepet mobbing i barnehagen være nødvendig dersom personalgruppen ikke har hatt dette temaet oppe tidligere.

Kriteriene er av en slik karakter at de gir rom for den enkelte barnehage/skole for nærmere konkretiseringer, og for at ulikheter mellom aldersnivåene ivaretas. Selv om kriteriesettet samlet representerer en kvalitetsstandard for barnehager og skoler i Tromsø, er det naturlig at det er variasjoner innenfor kommunen.

Bruk av vurderingsverktøyet

Forskjellige tilnærminger

Vurderingsverktøyet kan brukes til:

1. Overflatevurdering - å kartlegge ett eller flere hovedområder.

Med overflatevurdering menes at personalet og ledelsen gjør en vurdering av alle temaene og fokusområdene innenfor ett eller flere hovedområder for å få oversikt over den enkelte barnehages/skoles sterke og mindre sterke sider. Fremgangsmåten er da at den enkelte ansatte og styrer/rektor med utgangspunkt i kriteriebeskrivelsen gjør en vurdering av virksomheten fra 1-4. En slik overflatevurdering forutsetter ikke at barnehagen/skolen iverksetter særlige tiltak for å framskaffe grunnlagsdokumentasjon for vurderingen. Virksomheten vil gjennom en overflatevurdering få fram et gjennomsnitt av de enkeltes oppfatninger. Man vil umiddelbart få en tilbakemelding på personalgruppens syn når det gjelder hvilke hovedområder og fokusområder virksomheten står rimelig sterkt på, og på hvilke områder det trengs forbedringer.

2. Dybdevurdering - å se nærmere på enkelte områder.

Dybdevurdering kan brukes til ulike formål, for eksempel:

- Vurdere områder der overflatevurderingen har avdekket svakheter.
- Vurdere områder som er relatert til nasjonale eller kommunale prioriteringer.

- Vurdere prioriterte mål i årsplan/virksomhetsplan.

Forskjellen mellom en overflatevurdering og en dybdevurdering er at dybdevurderingen forutsetter at det i forkant er innhentet nødvendig informasjon fra barn, elever, foreldre og andre samarbeidspartnere, for eksempel gjennom:

- Observasjon
- Brukerundersøkelser (barn, elever, foreldre, andre samarbeidspartnere)
- Barnesamtaler/Elevsamtaler
- Gruppesamtale
- Prøver, tester
- Logg
- Mappedokumentasjon
- Dokumentanalyse

Hovedområder, fokusområder og tema

Hovedområdene er nummerert. Under hvert hovedområde finner en fokusområdene som også er nummerert. Hvert fokusområde ledsages av en forklarende tekst. Under denne er temaene listet opp punktvis.

Vurdering av det enkelte tema:

Først vurderes hvert av temaene som hører til det fokusområdet som skal vurderes. Hvert tema vurderes ut fra kriterier beskrevet på nivå fra 1 til 4. Vurdering av det enkelte tema gir barnehagen/skolen spesifikk informasjon om hva som er bra og hva som må forbedres. Den felles oppsummeringen på temanivå danner basis for virksomhetens interne prioriteringer i det videre utviklingsarbeidet.

Vurdering av fokusområdet:

Når hvert enkelt tema er vurdert for seg, er neste fase å vurdere fokusområdet. Fokusområdet skal vurderes "uavhengig" av den vurderingen som er gjort på temanivå. Det betyr at det ikke skal regnes gjennomsnitt, men at det skal gjøres en helhetlig vurdering av fokusområdet i lys av temaene. I en helhetlig vurdering må ikke alle temaene nødvendigvis vektlegges like mye.

Oppfølging/videreutvikling

Når vurderingsverktøyet tas i bruk, vil veiledere fra PUST ved behov kunne delta på personalmøter og lignende. Tilbakemeldinger på hvordan verktøyet fungerer i praksis vil være vesentlig for å kunne foreta nødvendige justeringer.

For skolen vil det være viktig å utarbeide gode rutiner for vurderingsarbeidet på de hovedområdene som skal gjøres i fellesskap. For øvrig vil det å utvikle gode rutiner for innhenting av informasjon som grunnlag for vurderingene være en utfordring for alle parter. Samtidig må det understrekes at det å gjennomføre vurderinger krever at det settes av tid til undersøkelser og refleksjoner. Det blir derfor viktig å ikke favne alt når en starter arbeidet. Riktig brukt vil vurderingsverktøyet være et godt hjelpemiddel i utviklingen av et best mulig lærings- og oppvekstmiljø for barn og unge i Tromsø.

Tromsø kommune

Vurderingsverktøy for utvikling av Tromsøbarnehagene

Skjematisk oversikt over hovedområder og fokusområder

Hovedområde	Fokusområde	Nivå			
		1	2	3	4
1: Verdiplattform	1.1 Identitet og tilhørighet				
	1.2 Et anerkjennende miljø fritt for mobbing og rasisme				
	1.3 Barns medvirkning				
	1.4 Lokalt og globalt ansvar				
2: Ledelse og kvalitetsutvikling	2.1 Lederskap				
	2.2 En barnehage i utvikling				
	2.3 Personalutvikling				
	2.4 Forvaltning				
3: Rammefaktorer	3.1 Fysisk læringsmiljø				
	3.2 Personalet				
	3.3 Pedagogisk utstyr og materiell				
	3.4 Nærmiljø og storsamfunn				
	3.5 Økonomiske rammer				
4: Barns læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter	4.1 Lek og tilrettelagte aktiviteter				
	4.2 Basiskompetanse				
	4.3 Innhold og arbeidsmåter				
	4.4 Planlegging og vurdering				
	4.5 Barnas utbytte av barnehageoppholdet				
	4.6 Spesiell tilrettelegging for barn som trenger særskilt hjelp og støtte				

Hovedområde 1: Verdiplattform

Fokusområde 1.1: Identitet og tilhørighet

Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid med å skape tilhørighet til barnehagen for barn og foreldre, i lys av temaene pedagogisk plattform, foreldremedvirkning og kulturarv/tradisjon. Vurder også kvaliteten på barnehagens arbeid med å medvirke til barnas identitetsskaping gjennom de samme temaene.

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av å ha et miljø preget av identitet og tilhørighet enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av å ha et slikt miljø.

Kriterie-Nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Pedagogisk plattform</p> <p>Foreldre-medvirkning</p> <p>Kulturarv og tradisjoner</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen har utarbeidet en pedagogisk plattform med utgangspunkt i sin visjon og rammeplanens syn på barn og "den gode barnehage". Plattformen brukes aktivt. Barnehagen legger til rette for at foreldrene får mulighet til å påvirke barnehagens innhold og struktur, og har ulike arenaer for god dialog med foreldrene. Barnehagen arbeider aktivt med å la barnas kulturelle bakgrunn, kulturarv og tradisjon prege innholdet. Samtidig tar barnehagen opp de lokale kulturuttrykk. 	
3			
2	<p>Pedagogisk plattform</p> <p>Foreldre-medvirkning</p> <p>Kulturarv og tradisjoner</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen har ikke utarbeidet en pedagogisk plattform, men grunnlaget for arbeidet skal drøftes et par ganger pr. år med utgangspunkt i rammeplanens grunnleggende syn på barn og "den gode barnehagen". Barnehagen legger lite til rette for å gi foreldrene mulighet til å påvirke innhold og struktur, og utnytter bare delvis de ulike arenaer til god dialog med foreldrene. Barnehagen arbeider med å la barnas kulturelle bakgrunn, kulturarv og tradisjon prege innholdet, men bare i forbindelse med enkeltstående anledninger. Barnehagen ivaretar enkelte av kulturtradisjonene i nærmiljøet. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 1: Verdiplattform

Fokusområde 1.2: Et anerkjennende miljø fritt for mobbing og rasisme

Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid med å skape et miljø fritt for mobbing og rasisme.

Problemstillinger: Er barnehagen i stand til å avdekke mobbing og/eller rasisme? Jobber barnehagen med konflikthåndtering? Drives det holdningsskapende arbeid når det gjelder menneskeverd, likeverdighet, toleranse og solidaritet?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av å ha et miljø fritt for mobbing og rasisme enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av å ha et slikt miljø.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	Mobbing Sosialt Samspill Fellesskap	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen har utviklet en strategi mot mobbing, og det er lite mobbing hos oss. Barnehagen vektlegger kvalitet i relasjonsprosessene. Det fokuseres på å utvikle et godt sosialt samspill barna imellom og mellom barn og personalet. Barnehagen har et inkluderende, ikke-rasistisk miljø der barn og foreldre blir mottatt med anerkjennelse og respekt ut fra den de er, uavhengig av hvor de kommer fra. Barnehagen legger stor vekt på fellesskapsopplevelser. 	
3			
2	Mobbing Sosialt Samspill Fellesskap	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen har planer om å utarbeide en strategi mot mobbing. For øyeblikket trøstes bare de barna som utsettes for det. Barnehagen har planer om å arbeide med anerkjennende kommunikasjon. Barnehagen arbeider for å ha et inkluderende, ikke-rasistisk miljø, men har en del holdningskapende arbeid å gjøre i personalgruppen. Barnehagen legger vekt på fellesskapsopplevelser. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 1: Verdiplattform

Fokusområde 1.3: Barns medvirkning

Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid for å fremme barnas medvirkning og medbestemmelse i lys av de tre temaene under.

Problemstilling: Lærer barna å medvirke i å ta beslutninger og akseptere avgjørelser de selv kanskje er uenig i?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av å ha et miljø preget av barns medvirkning og medbestemmelse enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av å ha et slikt miljø.

Kriterienivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Medbestemmelse</p> <p>Sosial handlingsdyktighet</p> <p>Barnesamtale-barneintervju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet i barnehagen arbeider ut fra et barnesyn som aksepterer barn som individuelle, aktive og velgende mennesker. • Barnehagen vektlegger barnas utvikling av sosial handlingsdyktighet, språk og kommunikasjonsevner, bl.a. for å gi barna mulighet for aktiv medvirkning og medbestemmelse. • Barnehagen har utviklet og bruker jevnlig et opplegg for barnesamtaler for å sikre barnas medvirkning i utviklingen av barnehagen. 	
3			
2	<p>Medbestemmelse</p> <p>Sosial handlingsdyktighet</p> <p>Barnesamtale-barneintervju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet i barnehagen har diskutert et barnesyn som aksepterer barn som individuelle, aktive og velgende mennesker, men strever med å omsette det til praksis. • Barnehagen jobber med utvikling av barnas sosiale kompetanse, men mest i perspektivet ”å ta hensyn til andre”, mindre mht. barns medvirkning og medbestemmelse. • Barnehagen gjennomfører barnesamtaler med 5-åringene en gang i året. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 1: Verdiplattform			
Fokusområde 1.4: Lokalt og globalt ansvar			
Vurder barnehagens arbeid for å fremme en ansvarlig tankegang hos barna.			
Problemstilling: Hva gjør barnehagen for å utvikle barnas evne til å ta vare på mennesker, omgivelser og miljø?			
<i>På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av å ha et miljø som tar lokalt og globalt ansvar enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av å ta et slikt ansvar.</i>			
Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	Ansvar for barnehagen og nærmiljøet Miljø-bevissthet Flerkulturell forståelse	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagens personale er svært bevisst på å være gode modeller når det gjelder å ivareta barnehagens bygning, utstyr og uteområde, og fokuserer også på å ta vare på naturen i nærområdet. Med bakgrunn i fagområdet natur, teknikk og miljø arbeider barnehagen for at barna skal opparbeide seg gode grunnleggende erfaringer og kunnskaper om natur, økologi, miljøvern og samspillet i naturen. Barnehagen er preget av toleranse og respekt for mennesker fra andre kulturer, og legger vekt på å utvikle et menneskesyn bygd på likeverd. Andre land og folks kultur og språk er et av barnehagens temaområder. 	
3			
2	Ansvar for barnehagen og nærmiljøet Miljø-bevissthet Flerkulturell forståelse	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagens personale har et lite bevisst forhold til ivaretagelse av barnehagens bygning, utstyr og uteområde, og fokuserer sjelden på å ta vare på naturen i nærområdet. Barnehagen fokuserer lite på fagområdet natur, teknikk og miljø, men nærområdet brukes en del til turgåing, og barna blir opplært i kildesortering. Barnehagen arbeider ikke spesielt med toleranse og respekt for mennesker fra andre kulturer og tar i liten grad opp spørsmål rundt andre folk og lands kultur og språk. 	
1			
Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:			
Kryss av på side 1			

Hovedområde 2: Ledelse og kvalitetsutvikling			
Fokusområde 2.1: Lederskap			
Vurder kvaliteten på utøvelse av ledelse i barnehagen i lys av de fire temaene under.			
Problemstillinger: Framstår ledelsen med en klar verdibasert ledelsesprofil? Er barnas utvikling og læring hovedfokus, og er det åpenbart hva ledelsen vil med barnehagen?			
<i>På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes lederskapet i større grad av å være verdibasert, systematisk, målrettet og synlig enn på kriterienivå 1 og 2 der lederskapet i større grad er tilfeldig og/eller til dels usynlig.</i>			
Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	Visjon Fokus Initiativ og handling Organisering av oppgaver	<ul style="list-style-type: none"> • Det er ingen tvil om hvilke visjoner og strategier barnehagen ledes etter. Forventninger og krav ledelsen har til seg selv, personalet, barna og foreldre er dokumentert og kommunisert. • Barnas utvikling og læring er i fokus i barnehagens visjoner og strategier. • Barnehagens ledelse omtales som en framtidsrettet og aktiv ledelse som går i front i forbindelse med større utviklingsoppgaver. • Personalet er involvert i utvikling av barnehagens modell for ledelse slik at alle til en hver tid vet hvor ansvaret for ulike oppgaver ligger. 	
3			
2	Visjon Fokus Initiativ og handling Organisering av oppgaver	<ul style="list-style-type: none"> • Det er uklart hvilke visjoner og strategier barnehagen ledes etter. Forventninger og krav er mangelfullt dokumentert og kommunisert. • Det framgår i liten grad at barnas utvikling og læring har fokus i barnehagens visjoner og strategier. • Barnehagens ledelse beskrives som forsiktig og tar i liten grad initiativ i forbindelse med større utviklingsoppgaver. • Det er utarbeidet en modell for ledelse som sier noe om ansvarsfordeling. Det er likevel uklart for personalet hvordan ansvars- og oppgavefordelingen er. 	
1			
Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:			

Kryss av på side 1

Hovedområde 2: Ledelse og kvalitetsutvikling

Fokusområde 2.2: En barnehage i utvikling

Vurder kvaliteten på barnehagens utviklingsarbeid i lys av de fire temaene under.

Problemstilling: Er det sammenheng mellom planer, prosesser og daglig praksis? Systematiserer barnehagen resultater og erfaringer fra vurderingsarbeid slik at kvaliteten på barnas utvikling og læring forbedres?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av sammenheng mellom plan, prosess og daglig praksis og systematisk vurderingsarbeid enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av dette.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Planarbeid</p> <p>Metoder for barnehagebasert vurdering</p> <p>Resultatoppfølging</p> <p>Profilering</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagens planer er konsentrert om forbedring av barnas utbytte av barnehageoppholdet. Det er sammenheng mellom barnehagens planer og det daglige arbeidet. Barnehagen har erfaring med varierte metoder for barnehagebasert vurdering, f.eks. brukerundersøkelse, barnesamtale og observasjon. Bruk av metode(r) diskuteres og begrunnes. Ledelsen tar ansvar for at vurderingsresultatene av blir drøftet og analysert av personalet, og at de følges opp i form av tiltak. Det er grunn til å være stolt av barnehagen. Ledelsen profilerer barnehagens mål og satsningsområder i møte med omgivelsene og i skriftlig presentasjonsmateriell. 	
3			
2	<p>Planarbeid</p> <p>Metoder for barnehagebasert vurdering</p> <p>Resultatoppfølging</p> <p>Profilering</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagens planer er omfattende og har få klare prioriteringer. Det er lite sammenheng mellom barnehagens planer og det daglige arbeidet. Barnehagen kjenner til metoder for barnehagebasert vurdering, men har i liten grad prøvd ut disse. Ledelsen tar i liten grad ansvar for at resultatene av vurderinger blir drøftet og analysert av personalet, og at vurderingene følges opp i form av tiltak. Ledelsen arbeider for at barnehagen skal framstå positivt, men tar sjelden initiativ til å profilere barnehagens mål/satsningsområder. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 2: Ledelse og kvalitetsutvikling

Fokusområde 2.3: Personalutvikling

Vurder kvaliteten på ledelsens tilrettelegging når det gjelder utvikling av personalet og barnehagen som organisasjon i lys av de tre temaene under.

Problemstilling: Utøves ledelsesfunksjonen slik at personalet motiveres og ansvarliggjøres for å nå barnehagens mål?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes ledelsens arbeid med personalutvikling i større grad av å være systematisk, planlagt og målrettet enn på kriterienivå 1 og 2 der dette arbeidet i større grad kjennetegnes ved å være tilfeldig og/eller fraværende.

Kriterie-Nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Kompetanseutvikling</p> <p>Kommunikasjon og samhandling</p> <p>Personalomsorg</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagens plan for kompetanseutvikling tar utgangspunkt i målene for arbeidet med barna og i personalets behov for ny kunnskap knyttet til disse målene. Barnehagen preges av en positiv, innsatsrettet og utviklingsorientert kultur. Miljøet fremmer de ansattes læring og utvikling. Det legges til rette for faglige diskusjoner for å stimulere og ansvarliggjøre personalet. Hvordan samarbeid etableres, vedlikeholdes og utvikles er godt kjent i personalgruppen. Personalets rett til medinnflytelse og medbestemmelse ivaretas på en god måte. De får og gir informasjon, og oppfordres til å ta opp forhold de ønsker endret. Det er utarbeidet faste problemløsningsmetoder. Ledelsen følger opp sin veilederoppgave. 	
3			
2	<p>Kompetanseutvikling</p> <p>Kommunikasjon og samhandling</p> <p>Personalomsorg</p>	<ul style="list-style-type: none"> Det er den enkelte ansattes ønsker som danner grunnlaget for barnehagens kompetanseutviklingsplan. Barnehagen kjennetegnes ikke først og fremst av en positiv og utviklingsorientert kultur. Det legges sjelden til rette for faglige og pedagogiske diskusjoner for å stimulere og ansvarliggjøre medarbeiderne. Ledelsen orienterer om rettigheter og plikter for personalet når konkrete situasjoner oppstår, og kan være tilgjengelig dersom noen trenger ekstra oppfølging. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 2: Ledelse og kvalitetsutvikling

Fokusområde 2.4: Forvaltning

Vurder kvaliteten på forvaltning av barnehagen i lys av de fire temaene under.

Problemstilling: Anvendes ressursene slik at målene nås og handlingsrommet tas i bruk?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes forvaltningen av barnehagen i større grad av at ressursene brukes målrettet enn på kriterienivå 1 og 2 der forvaltningen i mindre grad kjennetegnes av dette.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Delegering</p> <p>Virksomhetsplan</p> <p>Ressursfordeling</p> <p>Lov- og avtaleverk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppgaver og myndighet er delegert der det er formålstjenlig, og ledelsen følger opp gjennom systematiske tilbakemeldinger. • Barnehagens virksomhetsplan og årsplan ligger til grunn for prioriteringene i budsjettet, og angir barnehagens egne satsningsområder. • Barnehagen har rutiner for budsjettarbeid og ressursfordeling som sikrer medvirkning og medbestemmelse. Personalet er kjent med barnehagens rammebudsjett. • Barnehagen er utviklingsorientert og tar lov- og avtaleverkets handlingsrom i bruk. Personalet kjenner lov- og avtaleverk og gjeldende barnehagepolitikk på kommunalt og nasjonalt nivå. 	
3			
2	<p>Delegering</p> <p>Virksomhetsplan</p> <p>Ressursfordeling</p> <p>Lov- og avtaleverk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppgaver fordeles uten systematisk oppfølging. • Det kan være vanskelig å se sammenhengen mellom barnehagens virksomhets- og årsplan og prioriteringene i budsjettet. • Det er i hovedsak ledelsen som er involvert i budsjettarbeidet. Personalet har i liten grad en helhetlig forståelse av barnehagens rammebudsjett. • Personalet er i liten grad oppdatert om lov- og avtaleverk og gjeldende barnehagepolitikk på kommunalt og nasjonalt nivå. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 3: Rammefaktorer

Fokusområde 3.1: Fysisk miljø

Vurder kvaliteten på barnehagens fysiske lærings/omsorgs/utviklingsmiljø i lys av de fire temaene under.

Problemstilling: Fremmes barnas læring og utvikling gjennom måten barnehagens fysiske miljø utnyttes på? Hvordan er kvaliteten på barnas oppholds- og lekeareal og personalets arbeidsforhold?

På kriterienivå 3 og 4 bidrar det fysiske miljøet i større grad til å fremme barnas læring og utvikling enn på kriterienivå 1 og 2 der det fysiske miljøet i mindre grad bidrar til dette.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Pedagogisk planløsning</p> <p>Barnas leke- og oppholdsareal</p> <p>Arbeidsforhold</p> <p>Uteområdet</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lokalene gir god mulighet for lek i små så vel som store grupper. Planløsningen gir plass og mulighet for godt sosialt samspill og omsorg. Miljøet er også godt tilrettelagt for funksjonshemmete barn. Lokalene er godt egnet med nok plass, gode lys- lyd- og ventilasjonsforhold og gode estetiske kvaliteter. Barnehagen har gode forhold og rutiner for barnas og personalets helse og sikkerhet. De ansatte har gode arbeidsforhold. Uteområdet gir mulighet for allsidig lek hele året. Det finnes utfordringer for alle aldersgrupper og det foretas årlige sjekkrunder mht. sikkerhet. 	
3			
2	<p>Pedagogisk planløsning</p> <p>Barnas leke- og oppholdsareal</p> <p>Arbeidsforhold</p> <p>Uteområdet</p>	<ul style="list-style-type: none"> Planløsningen gjør det vanskelig for barna å leke uforstyrret. Det er ikke godt tilrettelagt for positivt sosialt samspill og omsorg. Det fysiske miljøet gjør det vanskelig å ta i mot barn med funksjonshemming. Arbeid for å bedre lys- lyd og ventilasjonsforholdene er under planlegging. Rutinene for oppfølging av hms-arbeidet er ikke gode nok. Personalet har ikke egen kontorplass, og garderobe/pauserom burde vært pusset opp. Uteområdet er lite spennende, med få utfordringer, og er vanskelig å benytte til vinteraktiviteter. Det fins ikke gode rutiner for sjekkrunder. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 3: Rammefaktorer

Fokusområde 3.2: Personalet

Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid med å legge til rette for bruk av personalets kompetanse i lys av de tre temaene under.

Problemstilling: Fremmes barnas læring og utvikling gjennom måten personalets kompetanse benyttes på, og måten personalet samarbeider på? Brukes personalets planleggings- og møtetid effektivt?

På kriterienivå 3 og 4 utnyttes personalets kompetanse i større grad til beste for barnas læring og utvikling enn på kriterienivå 1 og 2 der kompetansen i mindre grad utnyttes på en slik måte.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Kompetanse</p> <p>Samarbeid</p> <p>Tidsbruk</p>	<ul style="list-style-type: none"> Personalet gir ofte uttrykk for at de får brukt sin pedagogiske og faglige kompetanse og at arbeidet gir dem utviklingsmuligheter. Personalet samarbeider systematisk og forpliktende for å realisere rammeplanens og årsplanens mål for barnas læring og utvikling. Personalmøter, planleggingsdager og avdelingsmøter benyttes først og fremst til faglige og pedagogiske drøftinger og til samarbeidsprosjekter. 	
3			
2	<p>Kompetanse</p> <p>Samarbeid</p> <p>Tidsbruk</p>	<ul style="list-style-type: none"> Det er ikke alltid personalet kjenner seg kvalifisert for arbeidsoppgavene. Det uttrykkes usikkerhet knyttet til egen kompetanse i enkelte situasjoner. Det foregår lite systematisk og forpliktende samarbeid om rammeplanen /årsplanen og barnas læring og utvikling. Det gis lite rom for faglige og pedagogiske drøftinger og samarbeid i løpet av arbeidsuka. Avdelings- og personalmøter brukes ofte til praktiske spørsmål. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 3: Rammefaktorer

Fokusområde 3.3: Pedagogisk utstyr og materiell

Vurder barnehagens pedagogiske utstyr og materiell i lys av de tre temaene under.

Problemstilling: Fremmes barnas læring og utvikling gjennom det pedagogiske utstyret og materiellet barnehagen har, og måten det tas i bruk på?

På kriterienivå 3 og 4 fremmer bruken av det pedagogiske utstyret og materiellet barnas læring og utvikling, mens på kriterienivå 1 og 2 er det pedagogiske utstyret og materiellet i mindre grad en ressurs i forhold til barnas læring og utvikling.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Leker</p> <p>Materiell</p> <p>Ny teknologi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barna har mye materiale tilgjengelig for alle typer lek og alle aldersgrupper. Barnehagen har mye utviklingsmessig passende materiell for alle typer aktiviteter, og kjøper inn det som er nødvendig, også med utgangspunkt i de fem fagområdene i rammeplanen. Barnehagen anskaffer og tar i bruk ny teknologi når det er forenlig med de pedagogiske målsettingene. Bruken diskuteres, planlegges og evalueres. 	
3			
2	<p>Leker</p> <p>Materiell</p> <p>Ny teknologi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barna har tilgjengelig materiale for de fleste typer lek, men ikke alltid i forhold til eget utviklingstrinn. Mye av materiellet er slitt. Barnehagen har en del utviklingsmessig passende materiell for de fleste typer aktiviteter, men det brukes i liten grad planmessig i forhold til progresjon og de fem fagområdene i rammeplanen. Barnehagen har bare sporadiske diskusjoner om bruk av ny teknologi. Bruken settes sjelden inn i en pedagogisk sammenheng. 	
1			
<p>Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:</p>			

Kryss av på side 1

Hovedområde 3: Rammefaktorer

Fokusområde 3.4: Nærmiljø og storsamfunn

Vurder kvaliteten på barnehagens bruk av nærmiljø og storsamfunn i lys av de tre temaene under.

Problemstilling: I hvilken grad benytter barnehagen varierte ressurser som virkemiddel for barnas læring og utvikling?

På kriterienivå 3 og 4 benyttes nærmiljø og storsamfunn aktivt og målrettet for å fremme barnas læring og utvikling, mens på kriterienivå 1 og 2 benyttes nærmiljø og storsamfunn mer sporadisk og tilfeldig.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Samarbeid med andre barnehager</p> <p>Overgang barnehage/skole</p> <p>Varierte læringsressurser</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen samarbeider med de andre barnehagene i nærmiljøet gjennom områdenettverket og tilføres kompetanse gjennom dette. Ledelsen samarbeider dessuten med de andre kommunale barnehagene. Barnehagen har god kontakt med skolene som barna skal begynne på, for å lette overgangen. Vennskapsgrupper for 6-åringer i ulike barnehager som skal begynne på samme skole etableres hvert år. Barnehagen tar i bruk varierte læringsressurser som for eksempel kulturinstitusjoner og naturen i nærmiljøet. Dette fremgår av årsplanen/månedspanene. 	
3			
2	<p>Samarbeid med andre barnehager</p> <p>Overgang barnehage/skole</p> <p>Varierte læringsressurser</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen har planer om å samarbeide med de andre barnehagene i nærmiljøet gjennom områdenettverket. Ledelsen deltar også på møter med lederne fra de andre kommunale barnehagene. Barnehagen har planlagt å kontakte skolene som barna skal begynne på, for å lette overgangen. Vennskapsgrupper har vært drøftet, men er ikke iverksatt. Barnehagen tar sjelden i bruk varierte læringsressurser som for eksempel kulturinstitusjoner eller naturen rundt barnehagen. Som oftest er dette ikke planlagte tiltak. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 3: Rammefaktorer

Fokusområde 3.5: Økonomiske rammer

Vurder barnehagens økonomiske rammer i lys av de tre temaene under.

Problemstilling: Forvaltes de økonomiske ressursene på en effektiv og målrettet måte?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av at de økonomiske rammene brukes målrettet i forhold til barnehagens mål enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av dette.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Økonomi</p> <p>Vedlikehold</p> <p>Forutsigbarhet</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen forvalter de økonomiske ressursene fleksibelt for å fremme pedagogiske og organisatoriske mål. Det drives kontinuerlig vedlikehold av barnehagen. Behov for opprusting og ombygging registreres og meldes inn. De økonomiske betingelsene for driften er kjent for minimum ett år om gangen, og endres ikke i løpet av året. 	
3			
2	<p>Økonomi</p> <p>Vedlikehold</p> <p>Forutsigbarhet</p>	<ul style="list-style-type: none"> Barnehagen forvalter i liten grad de økonomiske resursene fleksibelt for å fremme pedagogiske og organisatoriske mål. Det foreligger planer for vedlikehold, men planene følges sjelden opp. De økonomiske betingelsene for driften endres hvert år, gjerne også i løpet av året. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 4: Barns læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter			
Fokusområde 4.1: Lek og tilrettelagte aktiviteter			
Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid med barnas læring i lys av de tre temaene under.			
Problemstilling: Får barna positiv bistand i sin læring, slik at de bevarer og utvikler sin nysgjerrighet og lærelyst?			
<i>På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av et positivt læringsmiljø med vekt på lek og medbestemmelse enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av dette.</i>			
Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	Lek Gjennom-løpende innhold Tilrettelagte aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet er bevisst på at barna erobrer verden gjennom lek, og at læring i barnehagealder i hovedsak skjer gjennom leken. Personalet er derfor både tilrette-leggende og deltakende i leken, og de sørger for at barna får både utfordringer og gode opplevelser. • Personalet er bevisst på den betydning hverdagens ”her og nå-situasjoner” har for barnas læring, og er derfor opptatt av å forholde seg positive og stimulerende til barnas interesser. • Tilrettelagte aktiviteter tar utgangspunkt i barnas interesser og utvikling og i de 5 fagområdene, og skjer i god dialog mellom barn og personale. 	
3			
2	Lek Gjennom-løpende innhold Tilrettelagte aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet anser leken som en aktivitet de bare skal legge til rette for og observere. • Personalet fokuserer i liten grad på de mulighetene ”her og nå-situasjonene” gir for læring. • Tilrettelagte aktiviteter er i stor grad preget av at personalet har bestemt hva som skal skje, uavhengig av barnas interesser. 	
1			
Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:			
Kryss av på side 1			

Hovedområde 4: Barns læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter			
Fokusområde 4.2: Basiskompetanse			
Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid når det gjelder å utvikle barnas basiskompetanse i lys av de fire temaene nedenfor.			
Problemstilling: Gir samspillskvaliteten i barnehagen mulighet for barna til å utvikle et positivt selvbilde og å tilegne seg positive normer og verdier?			
<i>På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av bevisstarbeid med utvikling av barnas basiskompetanse enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av dette.</i>			
Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	Utvikling av identitet Sosialt samspill Relasjonskompetanse Språk/kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet er bevisst på viktigheten av at barna får utviklet en positiv selvfølelse - (hvem jeg er) både for utvikling av egen identitet og i forhold til å etablere gode relasjoner med andre. • Barnehagen vektlegger utvikling av empati, og at barna lærer seg å samarbeide med andre barn og voksne, ta hensyn og vise omsorg. Personalet fungerer som gode rollemodeller. • Personalets grunnholdning er anerkjennende, gir det enkelte barn rett til å være autoritet i forhold til sin egen opplevelsesverden – dvs. rett til <i>følelsen</i>, mens handlingen kanskje må stoppes. • Personalet arbeider konkret og målrettet for å stimulere barnas bruk av talespråket og deres evne til kommunikasjon på ulike plan. 	
3			
2	Utvikling av identitet Sosialt samspill Relasjonskompetanse Språk/kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet er lite opptatt av barnehagens rolle i barnets identitetsutvikling. • Personalet fokuserer bare på samarbeid, omsorg og at barna tar hensyn til hverandre. De ser ikke på seg selv som viktige rollemodeller. • Personalet har i liten grad drøftet om de har en anerkjennende grunnholdning, og hva dette betyr i hverdagen. • Personalet arbeider i liten grad målrettet med å utvikle barnas bruk av språk og evne til kommunikasjon. 	
1			
Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:			
Kryss av på side 1			

Hovedområde 4: Barns læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter

Fokusområde 4.3: Innhold og arbeidsmåter

Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid når det gjelder innhold og arbeidsmåter i lys av de tre temaene nedenfor.

Problemstilling: Er innhold og arbeidsmåter gjenstand for kontinuerlig didaktisk refleksjon med siktemål å utvikle og bedre barnehagens kvalitet?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av kontinuerlig didaktisk refleksjon om innhold og arbeidsmåter enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av dette.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Omsorg</p> <p>Uformelle lærings-situasjoner</p> <p>Formelle lærings-situasjoner</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet <u>ser</u> barna; oppfatter hva de vil, føler og tenker, forstår deres uttrykk i kroppsholdning, språk og adferd, og legger opp sin pedagogiske handling i samsvar med det de registrerer. • Livet i barnehagen preges av at de 5 fagområdene inkluderes i lek, sosialt samspill og hverdagsaktiviteter, med basis i glede og humor, nærhet, kreativitet, varme og omsorg. • Planlagte opplegg justeres alltid ut fra barnas innspill, og har som grunnleggende element at læring foregår i barnas daglige samspill med andre og derfor er nært knyttet til omsorg. 	
3			
2	<p>Omsorg</p> <p>Uformelle lærings-situasjoner</p> <p>Formelle lærings-situasjoner</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet har lite fokus på omsorgsbegrepet, og reflekterer sjelden over at omsorg og varme må danne grunnlaget for handlinger, samtidig som handlingene også må være basert på teoretiske refleksjoner. • Livet i barnehagen preges av rutinemessige hverdagsaktiviteter, og personalet reflekterer i liten grad over at det er barnas læring i disse situasjonene som skal være preget av varme og omsorg, glede og humor, kreativitet, normer og verdier i tillegg til innslag av de 5 fagområdene. • Planlagte opplegg justeres sjelden ut fra barnas innspill, og bygger oftest på formidling av faktakunnskap, med liten bevissthet om at å lære handler om å skape mening, gjøre verden begripelig. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 4: Barns læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter

Fokusområde 4.4: Planlegging og vurdering

Vurder kvaliteten på barnehagens planlegging og vurdering i lys av de tre temaene under.

Problemstilling: Er den pedagogiske virksomheten organisert slik at omsorg, oppdragelse og læring utgjør en helhet?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av en forståelse for helhetlig læring enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av dette.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Årsplanlegging</p> <p>Fleksibilitet i planleggingen/ vurdering.</p> <p>Planlegging av tiltak for barn som trenger særskilt omsorg og støtte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planleggingen for barnehageåret skjer på basis av lov- og rammeplan, barnehagens pedagogiske plattform og vurdering av forrige barnehageår. • Barnehagen er opptatt av å skape et trygt miljø med utfordringer som kan gi barna læring og positive opplevelser i tråd med deres interesser og utvikling. Planene justeres når det er behov for det, enten på grunn av innspill fra barna, eller pga. andre forhold. Planlagte tiltak avlyses sjelden pga. praktiske vanskeligheter. • Alle ansatte som arbeider med/har kontakt med de aktuelle barna involveres i den særskilte planleggingen for barn som trenger noe mer eller noe annet enn barnegruppa som helhet. 	
3			
2	<p>Årsplanlegging</p> <p>Fleksibilitet i planleggingen/ vurdering.</p> <p>Planlegging av tiltak for barn som trenger særskilt omsorg og støtte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planleggingen for barnehageåret skjer på basis av lov- og rammeplan. • Det foretas få vurderinger underveis i barnehageåret. Planer endres bare dersom det blir helt nødvendig, og årsaken til endring dokumenteres ikke. • Styrer og støttepedagog gjennom-fører den særskilte planleggingen for barn som trenger noe mer eller noe annet enn barnegruppa som helhet. De øvrige ansatte informeres. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 4: Barns læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter

Fokusområde 4.5: Barnas utbytte av barnehageoppholdet

Vurder barnehagens arbeid for å finne fram til hvilket utbytte hvert enkelt barn har av å være i barnehagen når det gjelder basiskompetanse og grunnleggende kunnskaper, ferdigheter og holdninger, ut fra de tre temaene nedenfor.

Problemstilling: Sørger barnehagen for å ha et godt nok grunnlag for å vurdere barnets utbytte av barnehageoppholdet? Tar barnehagen utgangspunkt i det enkelte barns forutsetninger?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes barnehagen i større grad av bevisst arbeid med vurdering av barnas utbytte enn på kriterienivå 1 og 2 der barnehagen i mindre grad kjennetegnes av slikt arbeid.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Observasjon</p> <p>Barnesamtaler</p> <p>Tilbakemelding fra foreldrene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet har en observerende grunnholdning i sitt pedagogiske arbeid, bl.a. for å prøve å få tak i barneperspektivet; og for å forstå det enkelte barn i samspillet med andre barn/voksne. • Det gjennomføres barnesamtaler/ barneintervju minst en gang pr. år. Resultatet av barnesamtalene brukes i planleggingen. • I tillegg til foreldresamtaler o.l gjennomfører barnehagen i samråd med samarbeidsutvalget skjematiske brukerundersøkelser en gang i året. Resultatet av undersøkelsen brukes i årsplanleggingen. 	
3			
2	<p>Observasjon</p> <p>Barnesamtaler</p> <p>Tilbakemelding fra foreldrene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Observasjon brukes ikke systematisk, bare når spesielle behov oppstår. • Personalet planlegger å sette i gang med barnesamtaler. • Det gjennomføres foreldremøter og samtaler med foreldrene, og barnehagen har planer om å starte med brukerundersøkelser. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1

Hovedområde 4: Barns læring i lek, sosialt samspill og tilrettelagte aktiviteter

Fokusområde 4.6: Spesiell tilrettelegging for barn som trenger særskilt omsorg og støtte

Vurder kvaliteten på barnehagens arbeid på dette feltet i lys av de fire temaene under.

Problemstilling: Inkluderes disse barna i barnegruppen, og hvordan er kvaliteten på de individuelle utviklingsplanene?

På kriterienivå 3 og 4 kjennetegnes den særskilte tilretteleggingen i større grad av å fremme barnets læring og utvikling enn på kriterienivå 1 og 2 der arbeidet i mindre grad kjennetegnes av dette.

Kriterie-nivå	Temaer	Kriterier	Kommentarer til vurdering av hvilket nivå barnehagen er på
4	<p>Inkludering</p> <p>Individuelle utviklingsplaner</p> <p>Intern og ekstern ekspertise</p> <p>Forsvarlig utbytte av barnehageoppholdet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Det legges vekt på at alle barn i størst mulig grad inkluderes i barnegruppens fellesskap og hverdagsliv. • Mål, innhold og forventet effekt er realistisk beskrevet ut fra individuelle forutsetninger og med bakgrunn i mål i rammeplan/årsplan. De individuelle utviklingsplanene er utarbeidet sammen med foreldrene og brukes aktivt. • Et formalisert samarbeid mellom barnehagen og eksternt støtteapparat skaper nye og forbedrede måter å organisere tiltak på, i tillegg til økt kunnskap og innsikt på innhold og metode. • Et optimalt barnehageopphold kan for enkelte være å ha gode opplevelser i barnehagen. For andre kan særlig tilrettelegging føre til økt mestring og styrket selvfølelse. 	
3			
2	<p>Inkludering</p> <p>Individuelle utviklingsplaner</p> <p>Intern og ekstern ekspertise</p> <p>Forsvarlig utbytte</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Barnehagen tilrettelegger i liten grad for at alle barna kan delta i barnegruppens fellesskap og hverdagsliv. • Individuelle utviklingsplaner beskriver til en viss grad mål, innhold og forventet effekt. Planene er sjelden utarbeidet sammen med foreldrene og anvendes ikke regelmessig. • Barnehagen har kontakt med det eksterne støtteapparatet om enkeltbarn. • Særlig tilrettelegging av barnehageoppholdet bidrar i liten grad til at det enkelte barn opplever mestring og styrket selvfølelse. 	
1			

Konklusjon: Vi kjennetegnes mest på følgende nivå:

Kryss av på side 1